

TOESPRAAK RUDOLF DE KORTE, TER GELEGENHEID VAN HET 40-JARIG BESTAAN VAN DE VVD.

TITEL: 'DE VVD...IN HET HART VAN ONZE SAMENLEVING'

EERSTE DEEL

'DE VVD ZAL MOETEN ZIJN EEN STERK PROGRESSIEF GEZINDE PARTIJ DIE ALLEN OMVAT, VOOR WIE GEESTELIJKE VRIJHEID PRIMAIR IS, SOCIALE RECHTVAARDIGHEID PLICHT EN DIE HET ECONOMISCH LEVEN NIET WILLEN ZIEN VERSTARREN IN HET KEURSLIJF VAN SOCIALISTISCHE DOGMATIEK'. ZO OPENDE STIKKER HET EERSTE VVD-CONGRES. VEERTIG JAAR LATER ZIJN DAT NOG STEEDS INSPIRERENDE WOORDEN. MAAR DE TIJDEN ZIJN WEL HEEL ERG VERANDERD.

ONS LEVEN EN WERKEN WORDT BEHEERST DOOR DE OPKOMST VAN GEHEEL NIEUWE TECHNOLOGIEËN. ONZE MENSELIJKE RELATIES WORDEN - INGRIJPEND - INGRIJPEND BEÏNVLOED. DE SAMENLEVING IN DE KOMENDE 40 JAAR ZAL KANSRIJK ZIJN. ZONDER TWIJFEL KANSRIJK VOOR GEMOTIVEERDE EN BEGAAFDE INDIVIDUEN. MAAR GELDT DAT OOK VOOR HAAR OF HEM DIE MET MINDER TALENT BEGIFTIGD IS? VOOR DE DOORSNEE MENS WORDT DE WERELD ER DOOR DE COMPUTER NIET GERUSTSTELLENDER OP. DE NIEUWE INFORMATIEMAATSCHAPPIJ KAN KNAP BEDREIGEND ZIJN ... VOOR WERKLOZEN, VOOR OUDEREN, VOOR MENSEN MET MINDER TECHNISCH VERNUFT. WORDT HEN ZO HET RECHT OP EEN ZINVOLLE BIJDRAGE ONTNOMEN? VOOR LIBERALEN MOET HET EEN SCHRIKBEELD ZIJN NAAR EEN SAMENLEVING TE KOERSEN MET ZICH VRIJ ONTPLOOIENDE, KNAPPE INFORMATIE-EXPERTS EN EEN LEGER VAN WERKLOZE COMPUTER-ANALFABETEN. HET KANSENVERHAAL IS DE POSITIEVE KANT VAN ONZE TOEKOMST. MAAR TECHNOLOGISCHE VERNIEUWING IS NIET PER DEFINITIE SYNONIEM MET VOORUITGANG VOOR IEDEREEN, OP ÉLKE PLEK. TECHNOLOGISCHE VERNIEUWING KAN OOK IMMENSE SCHADE AANRICHTEN AAN ONS LEEFMILIEU: HARRISBURG, SEVESO, BHOPAL, TSJERNOBYL. TECHNOLOGISCHE VERNIEUWING WERKT OOK VERKILLING VAN SOCIALE CONTACTEN IN DE HAND. TECHNOLOGISCHE VERNIEUWING WERKT OOK OP DE VERBEELDING VAN ZWARE CRIMINELEN.

HOE VOORKOMEN WE MANIPULATIE MET MENSELIJKE EMBRYO'S? HOE BESCHERMEN WE ONZE PRIVACY TEGEN DATA-BESTANDEN, DIE ONS PERSOONLIJK PROFIEL AANTASTEN.

WAT MENSEN EENMAAL KUNNEN, ZULLEN ZE OOK DOEN.

DIE DYNAMIEK IS NIET TE STUITEN. DE INNOVATIE MAATSCHAPPIJ

- HEEFT -

HEEFT TEGELIJKERTIJD ZIJN BEDREIGINGEN. DAT IS EEN NEGATIEVE KANT VAN ONZE TOEKOMST. CENTRALE VRAAG DAARBIJ IS; HOE REALISEREN WE EEN AANVAARDBARE TECHNOLOGISCHE VERNIEUWING, VOOR IEDEREEN, OP ÉLKE PLEK? WANNEER GAAT DE KNOP OP 'GO'?

WANNEER OP 'NO GO'? DAT IS EEN VERRE VAN ONSCHULDIGE

AANGELEGENHEID. OVERHEID EN BURGER, ONDERWIJS EN INDUSTRIE, POLITICI EN ETHICI MOETEN TOT GEMEENSCHAPPELIJKE BESLUITVORMING ZIEN TE KOMEN. VOOR ZO'N VERANTWOORDE TECHNOLOGISCHE VERNIEUWING IS EEN BREED DRAAGVLAK NODIG. WE KUNNEN EN MOGEN OOK NIET OM DE PUBLIEKE BELEVING VAN VEILIGHEID EN ONVEILIGHEID VAN DIT ALLES HEEN. DAT SCHEPT DILEMMA'S. ALS U DE KERNENERGIE-DISCUSSIE ALS VOORBEELD VOOR DE GEEST HAALT, DAN WEET U WAAROP IK DOEL. DE LEGITIMITEIT VAN ONZE POLITIEKE BESLUITEN EN ONZE GEMEENSCHAPSZIN ZIJN HET BESTE GEDIEND MET EEN ACTIEVE DEELNAME VAN ZOVEEL MOGELIJK NEDERLANDERS. OOK WANNEER WE DAARDOOR

- TECHNOLOGISCH GEZIEN - MET IETS MINDER VOORTGANG GENOEGEN MOETEN NEMEN. EEN HUMANE SAMENLEVING, DIE ZICH VERNIEUWT, HEEFT EEN OPEN OOG EN EEN LUISTEREND OOR VOOR AL HAAR DEELNEMERS. VEILIGHEID IS ER ALLEEN ALS IEDEREEN DAT OOK ALS ZODANIG VOELT.

- TWEEDE DEEL -

BIJDRAGEN, JE INZETTEN, ACTIEF BEZIG ZIJN, ERBIJ HOREN ...

DAT IS JE VRIJ ONTPLOOIEN. DAAROM IS ONZE WERKLOOSHEID EEN SCHRIJNEND FENOMEEN. DAARMEE WORSTELLEN WE ALS SAMENLEVING, WORSTELLEN WE ALS KABINET EN PARLEMENT. SOMMIGEN MAKEN ZICH ZELFS KWAAD, MAAR WOORDEN VAN WOEDE ... DAAR KOOPT GEEN WERKLOZE IETS VOOR. WAT WE NODIG HEBBEN ZIJN CREATIEVE OPLOSSINGEN DIE KUNNEN WORDEN UITGEVOERD. PLANNEN TOT HET OPENBREKEN VAN ONZE VERSTARDE ARBEIDSMARKT. HET VVD-PLAN OM ALLE LANGDURIG WERKLOZEN EEN

BEROEPSKEUZE-ONDERZOEK TE LATEN ONDERGAAN. HET JEUGDWERKGARANTIE-PLAN, BETERE SCHOLING, LATERE SCHOLING, OMSCHOLING, OPLEIDINGSVERLOF VOOR IEDEREEN ... DAAR MOET DE STOOMWALS ACHTER. WE MOETEN OOK DURVEN KIEZEN VOOR EEN FLEXIBELER SAMENLEVING EN VERTROUWEN HEBBEN IN DE WERKING VAN DE VRIJE MARKT. DAT ALLES MOETEN WE DOEN, MAAR WE MOGEN HET DENKEN NIET STAKEN.

VRIJE ONTPLOOIING IS TOCH NIET SYNONIEM MET ALLEEN EEN HOGE ARBEIDSPRODUKTIVITEIT? MOETEN WE AL ONZE INTELLIGENTIE EN MENSKRACHT OPMAKEN AAN HET PRODUCEREN? OM DE PRODUCTEN DAARVAN IN ONZE VRIJE TIJD VERVOLGENS VERMOEID EN 'DOM' TE CONSUMEREN?

NEEN INTEGENDEEL ... WE MOETEN OOK LEREN INTELLIGENT TE CONSUMEREN. DAT IS DE SOCIAAL-CULTURELE UITDAGING IN DE NIEUWE INNOVATIEMAATSCHAPPIJ, DAARDOOR KAN DE GRENS TUSSEN - PRODUCTIEVE - PRODUCTIEVE ARBEID, SCHOLING, VRIJE TIJD EN CREATIVITEIT VERVAGEN. REEDS VOOR DE OUDE GRIEKEN WAS SCHOLING EEN UNIEKE KANS OP ONTPLOOIING. WIST U DAT ONS WOORD 'SCHOOL' IN 'T GRIEKS 'VRIJE TIJD' BETEKENT? VERANTWOORD VRIJE MENSEN ... DAAR GAAN WE DE KOMENDE VEERTIG JAAR AANSTAAN.

NEDERLAND VERGRIJST. IN DE NEGENTIGER JAREN NEEMT HET AANTAL JONGEREN AF, NEEMT DE TOETREDING TOT DE ARBEIDSMARKT VAN JONGE VROUWEN ZEKER TOE. LAAT HUN AANTAL HET VOORBEELD VOLGEN VAN DE SCANDINAVISCH LANDEN! ONS LIBERALE STREVEN VAN EMANCIPATIE EN VAN VERGROTING VAN HET ECONOMISCH DRAAGVLAK GAAT DAN HAND IN HAND. LIBERALEN VERWELKOMEN EEN SNELLE GROEI VAN TWEE-VERDIENERS. ALS DAT ANDERE ARBEIDSCONTRACTEN, ANDERE WERKTIJDEN, MEER KINDEROPVANG VRAAGT ZULLEN DE WERKGEVERS DAAROP WEL MOËTEN INSPELEN.

ANDERS VERSCHRAALT HUN PERSONEELSBESTAND. OOK DE NORM DAT EEN GEZIN VAN ÉÉN MINIMUM-INKOMEN RONDKOMT ZAL VERVAGEN. HET

NETELIGE PROBLEEM VAN HET MOETEN ACHTERBLIJVEN VAN MINIMUM-LOON EN -UITKERING BIJ DE ALGEMENE LONEN WORDT DAARMEE GAANDEWEG OPGELOST. TWEE-VERDIENERS ZIJN EEN POSITIEVE ONTWIKKELING,

- EIND -

EIND GOED, AL GOED ... ALLEMAAL

GELUKKIG? MET NAME TWEE-VERDIENERS MET KINDEREN HEBBEN NOG EEN EXTRA BELANGRIJKE VERANTWOORDELIJKHEID ... HUN KINDEREN OPVOEDEN, DE KINDEROPVANG, DE SCHOOL, DE OVERHEID KAN EN MAG DIE VERANTWOORDELIJKHEID NIET VAN HEN OVERNEMEN,

VAN DE TAKEN, DIE HET MET ELKAAR SAMENLEVEN KENT, IS

OPVOEDEN DOOR OUDERS ER ÉÉN VAN DE ALLERHOOGSTE ORDE.

KINDEREN ZIJN DE ZWAKSTE, DE MEEST AFHANKELIJKE, DE MEEST

BEÏNVLOEDBARE GROEP IN ONZE SAMENLEVING. ALS DE OPVOEDING OP ZEER JONGE LEEFTJD FAALT GEEFT DAT BIJNA PER DEFINITIE EEN

ACHTERSTAND IN HET LATERE GROEIPROCES. VEEL VAN DE EMOTIONELE ONTREDDERING, VEEL VORMEN VAN VANDALISME EN CRIMINALITEIT ZIJN

TERUG TE VOEREN OP EEN INSTABIELE THUISITUATIE. IK VERWELKOM - IK ZEG DAT NOGMAALS - EEN EXTRA GROEI VAN TWEE-VERDIENERS.

ONGEBRUIKTE TALENTEN WORDEN DAN BENUT. VROUWEN KRIJGEN BETERE KANSEN. DE SAMENLEVING PROFITEERT DAARVAN. MAAR DAAR KOMT IETS

BELANGRIJKS BIJ ... MANNEN IN TWEEVERDIENERS-RELATIES ZULLEN ZICH

NAUWER BIJ HET OPVOEDEN VAN HUN KINDEREN BETROKKEN WETEN. WILLEN ZE

DAT? KUNNEN ZE DAT? DE TOEKOMST MOET HET LEREN.

IK KAN HET HIER IN MIJN EENTJE NIET BEWIJZEN. WE KUNNEN HET GEZAMENLIJK MISSCHIEN

WEL. EEN ZORGZAME OPVOEDING NŪ VOORKOMT ONTSPOORD GEDRAG EN CRIMINALITEIT LATER!

- DERDE DEEL -

DEEL ZIJN VAN EEN GROTER GEHEEL ... IS ONZE SAMENLEVING

NIET ALS HET MENSELIJK LICHAAM? ZO ZE WILLEN, VORMEN DE

INTELLECTUEEL BEGAAFDEN HET HOOFD. DE GESPIERDEN DE LEDEMATEN.

WEER ANDEREN DE ROMP. VOOR IEDER IS ER - ALS WE DAAR AAN WERKEN -

EEN FUNCTIE NAAR HAAR OF ZIJN EIGEN AARD, AANLEG EN VERLANGEN.

NIEMAND KAN GEMIST WORDEN. ZONDER VOETEN LOOPT NAMELIJK HET

LICHAAM NIET. STOKT ONS INGEWIKKELDE INDUSTRIËLE RADERWERK. DEELNEMEN AAN EEN GROTER GEHEEL IN PLAATS VAN ALLES DOEN IN JE PURE EENTJE, IS DAT NIET WAT ZIN GEEFT AAN ONS BESTAAN? INDIVIDUELE VRIJHEID RICHT ZICH NIET ALLEREERST OP JEZELF. ZIJ RICHT ZICH ALLEREERST OP ANDEREN. ER WORDT MOMENTEEL EEN PITTIGE DISCUSSIE GEVOERD OVER INDIVIDUALISERING. SOMMIGEN MENEN DAT ONZE GEÏNDIVIDUALISEERDE SAMENLEVING STEEDS MEER VERSPLINTERT. VERSPLINTERT TOT EEN KILLE VERZAMELING VAN LOSSE INDIVIDUEN. ONDER HET MOM VAN VEELVORMIGHEID. DAAR ZIT EEN GROND VAN WAARHEID IN. ANDEREN ZEGGEN DAT INDIVIDUALISERING EEN KLASSE OPROEPT VAN STERKE, KANSRIJKE

MENSEN. MENSEN, DIE STERK GENOEG ZIJN, OM ZONDER ONZE VERZORGINGSSTAAT VERDER TE LEVEN. OOK DAAR ZIT WAT IN. DERGELIJKE CRITICI KIJKEN ONMIDDELIJK BESCHULDIGEND IN ONZE RICHTING. JE HOORT HET ZE ZEGGEN: 'VAN JULLIE KOMT HET, VAN JULLIE LIBERALEN, DIE GERICHT ZIJN OP "IKKE, IKKE EN DE REST KAN STIKKE" INDIVIDUALISERING - IN DE GOEDE ZIN - KOMT UIT

- ONZE -

ONZE LIBERALE DENKTRADITIE. IK MEEN, DAT WE ONS DAAR IN HET GEHEEL NIET VOOR BEHOEVEN TE SCHAMEN. WE LEVEN IN EEN MAATSCHAPPIJ, DIE LIBERAAL IS GEWORDEN HOEWEL JE DAT VOLGENS VELEN NIET MAG ZEGGEN. WE MOGEN DAAR TROTS OP ZIJN. WE MOETEN DAAROM MET ALLE KRACHT ONS BLIJVEN INZETTEN VOOR EEN VRIJE ONTPLOOIING VAN IEDEREEN. DAT IS ONS WAARMERK. WAAR WE OOK MOGEN ZIJN ... IN DE THUISITUATIE, OP SCHOOL, OP DE WERKPLEK, IN DE POLITIEK. IEDERE NEDERLANDER - MINDER OF MEER BEGAAFD, MEER OF MINDER BELOOND - HEEFT RECHT HAAR OF ZIJN TALENTEN IN TE BRENGEN IN DE BLOEI VAN HET GEHEEL. HOE KLEIN OF HOE GROOT DAT GEHEEL OOK MOGE ZIJN.

ANDERS MIST VRIJE ONTPLOOIING ZIJN UITEINDELIJKE DOEL. DOELLOOSHEID TEISTERT

RANDGROEPEN ONDER JONGEREN. VAN

HUN UITKERING CONSUMEREN ZE IN PASSIVITEIT DE MASSAPRODUKTEN VAN DE INDUSTRIËLE SAMENLEVING. WAAROM BEKLADDEN ZE GEDENKWAARDIGE MONUMENTEN EN VERNIELEN ZE OPENBAAR BEZIT?

WAAROM OVERVALLEN ZE INVALIDEN EN BEJAARDEN? WAAROM IS

VOETBALVANDALISME VOOR HUN EEN NIEUWE SPORT? WAAROM ONTBREEKT BIJ HEN ELKE SYMPATHIE, ELK RESPECT VOOR HUN MEDEMENS?

OMDAT VEELAL EEN THUISFRONT ONTBREEKT. OMDAT DE SCHOOLOPLEIDING NIET WERD AFGEMAAKT. OMDAT ZE DOELLOOS ZIJN.

OMDAT ZE NERGENS BIJHOREN. OMDAT NIEMAND ZE KAN HEBBEN.

DAN KEER JE JE ALS GROEP TEGEN DE SAMENLEVING. DAN LAAT JE JE MEESLEPEN DOOR HAATDRAGENDE CRIMINELEN. OF JE VLUCHT IN DRUGS.

- WAAR -

WAAR LEIDT DIT TOE. ZULT U VRAGEN. TOT EEN NOG ACTIEVERE OVERHEIDSROL? DE KOMENDE JAREN STAAN WE VOOR FUNDAMENTELE KEUZES. OP SOMMIGE TERREINEN ZAL DE OVERHEID DUIDELIJK MEER MOETEN DOEN, OP ANDERE AANZIENLIJK MINDER. DE MYTHE VAN DE ALLES OPLOSSENDE OVERHEID LIGT IN IEDER GEVAL AAN GRUZELEMENTEN. DE PVDA MAAKT MET DAT PANEEL EEN GROTE scHUIVERD. LEIDT HET DAN TOT MEER ZORGZAAMHEID VANUIT HET MAATSCHAPPELIJK MIDDENVELD? WIE KAN DUIDEN WAT DAARMEE WORDT BEDOELD, MAG HET ZEGGEN. GELUKKIG HANDELEN CDA-MINISTERS IN HET KABINET NIET ANDERS DAN VÓÓR DE UITVINDING VAN HET MAATSCHAPPELIJK MIDDENVELD.. BIJ MIJ ROEPT HET DE HERINNERING OP AAN ALOUDE CORPORATISTISCHE VERBANDEN, DiE VERSTRENGELING VAN OVERHEID, PARTIJKADER, KERK EN BELANGENGROEP: HET BAAS IN EIGEN HUIS, MAAR HET HUIS TEN LASTE VAN DE GEMEENSCHAP.

MIJN PLEIDOOI OP DEZE GEDENKWAARDIGE DAG GAAT UIT NAAR HET HERWAARDEREN VAN HET BELANG VAN DE KLEINE GEMEENSCHAPPEN VOOR DE INDIVIDUELE ONTPLOOIING. MEN MAG DAT ASSOCIËREN MET WARMTE, GEVOEL, ZORGZAAMHEID, LIEFDE, DAAR LENEN DE INDIVIDUELE RELATIES IN KLEINE GROEPEN ZICH BIJ UITSTEK VOOR. NIET DIE IN HET CORPORATISTISCHE MAATSCHAPPELIJKE MIDDENVELD. BUITEN ZULKE EMOTIONELE WAARDEN KUNNEN WE NIET. DAN WORDT DE SAMENLEVING BLOEDELOOS. JUUST LIBERALEN DENKEN VANUIT HUN HART. LEVEN VANUIT HUN GEVOEL. WE HANGEN DAT NIET, ALS SOMMIGEN, AAN DE GROTE KLOK. HET IS DE

- HERWAARDERING -

HERWAARDERING VAN HET THUISFRONT, DE VRIENDENKRING, DE BUURT, DE AFDELING OP HET WERK, HET SPORTTEAM, EN AL DIE ANDERE KLEINE VERBANDEN ... DIE MOGELIJK UITKOMST BIEDT. DIE KILLE VERSPLINTERING KAN TEGENGAAN EN ONDERLING RESPECT, WAARDERING EN SYMPATHIE WEER GANGBAAR MAAKT. WAT KUNNEN WE HIERMEE IN DE PRAKTISCHE POLITIEK? OOK ALS ER GEEN ONMIDDELLIJK ANTWOORD KOMT MOGEN WE ER TOCH MET PASSIE VOOR PLEITEN? IMMERS WAAR DE VERBEELDING ONTBREEKT BEGINT DE VERTWIJFELING, MISSCHIEN HELPT DE SNELLE ONTWIKKELING VAN INFORMATICA EN TELEMATICA ONS UIT DE NOOD, HET TOEKOMSTIGE WERK WORDT DAARDOOR IN KLEINERE EENHEDEN, OOK MEER THUIS, VERRICHT. IN ELK GEVAL KUNNEN WIJ ALS LIBERALEN BETER DUIDELIJK MAKEN WAT WE MET VRIJE ONTPLOOIING IN EEN INFORMATIEMAATSCHAPPIJ BEDOELEN, 'DOEL DER LIBERALE POLITIEK IS, DAT IEDER DE GELEGENHEID VINDE OM OP DE PLAATS TE KOMEN, WAAR HIJ NAAR ZIJN VERMOGEN KAN MEEWERKEN TOT DE BLOEI VAN HET GEHEEL (J.R. THORBECKE). IN ALLE VERSCHIEDENHEID DIE ONS NEDERLANDERS EIGEN IS. ZO KAN ONZE DEMOCRATIE UITGROEIEN TOT EEN VEELZIJDIGE SAMENHANG. TOT EEN EENHEID IN VERSCHIEDENHEID, TOT EEN VRIJHEID IN GEBONDENHEID. ZO KUNNEN GEMEENSCHAPPELIJKE OPLOSSINGEN WORDEN GEVONDEN VOOR DE GROTE PROBLEMEN DIE ONZE SAMENLEVING KENT. DIT NIET IN ONS EENTJE DOEN ... MAAR SAMEN. SAAMHORIGHEID GEVOED VANUIT HET INDIVIDU, MET RESPECT VOOR ELKAAR EN SYMPATHIE VOOR ANDEREN. DIE MAATSCHAPPELIJKE INVALSHOEK BEPAALT DE NATUURLIJKE

- PLAATS -